

SURINAAMSCHE COURANT.

GOVERNEMENTS SECRETARIJ.

PARAMARIBO, den 15 October 1834.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekest aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrijgen *Brieven van Mannumissie*, voor de na te melden Slaven, te weten:

CORNELIUS VERHOEVEN, voor den hem in eigendom aankomenden Slaaf *Pieter*.

RUDOLF PHILIP ZEELEN, voor de hem in eigendom aankomende Slavin, genaamd *Marie*.

LAURENS ARON DE MESQUITA, voor de hem in eigendom aankomende Slavinnen *Julijana* en *Esther*.

M. WARNERY, voor de hem in eigendom aankomende Slavin *Leng*.

JACOBA ELISABETH DUNCAN geb. **POMMERESCHEN**, voor de haar in eigendom aankomende Slavin, genaamd *Mietje* met hare twee kinderen *Johanna* en *Geertruid*.

JOHAN CHRISTIAAN JOURDAIN, voor den hem in eigendom aankomenden Slaaf *Sampel*.

JOHANNES van SPILLENAR, voor de hem in eigendom aankomende Slavin *Anje*.

PHILIP EZECHIEL SIMONS, als Straatvond over de Slavin *Saraphina*; aankomende den Boedel wilen **SELOMOH** en **LA FARRA**.

PIETER HENDRIK ARONS, in qualiteit als gemachtigde van **G. G. PICHOT** (sedert overleden), voor de aan denzelfden zoon toebehoorende Slavin *Wilhelmina*.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermoenen mogten eenige redenen te hebben, zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van drie weken, na de dagteekening dezer, van hun vermoend recht of pretentie ter Gouvernements Secretarij aantekening te doen; zullende na verloop van dien tijd door den Gouverneur Generaal worden gedisponaerd als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

GOVERNEMENTS SECRETARIJ.

BURGERLIJKE STAND.

Den 16 October 1834.

Heden zijn in ondertrouw opgenomen: **JEAN BAPTISTE DE DUC**, jongman en **CHRISTINA LUCIA SCHMIDT**, Weduwe **A. H. KRITTER**, beiden geboren te Suriname en beiden woonachtig alhier.

In kennis van mij,

De Ambtenaar vanden Burgerlijken Stand,
A. P. TIRION,
2de Commies.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, 9 Augustus.

In een der Parlijssche ministeriele bladen leest men:

* Zie hier uit nauwkeurige opgaven een overzicht van de bewegingen van Don Carlos, sedert zijne aankomst op Spaansch grondgebied.

* Hij heeft den 13^{den} Juli zijne intrede te Elisondo gedaan. Daar heeft hij alle de benoemingen, misgevaardigd.

* Den 15^{den} is hij van daar vertrokken, om zich aan zijn leger en aan de bewoners der valletjes van Ulsaga, Basaburna en Gulina te vertoonen. Nadat bevoord zich toen in persoon te Puente la Reyna, eenige uren bezuiden Pampeluna.

* Van daar vervoegde Don Carlos zich weder naar Zumalla Garaguy, in las Amescuas, alwaar hij tot den 19^{den} bleef. De wensch, om zich aan de Kastilianen te vertoonen, en de hoop, dat de poorten van Vittoria bij zijne aankomst zouden geopend worden, deden hem besluiten, om zich den 20sten tot bij Salvatierra te wagen. Hij werd daar met kanonvuur ontvangen, hetgeen hem dwong, om den 21sten tot aan Alzazua terug te wijken. De generaal Espartero, die over Segura uit Biscaye aanrukte, dwong hem ook Alzazua te verlaten en eene nieuwe achterwaartsche beweging te maken.

* Sedert dien tijd, de hoop verloren hebbende, om de troepen der koningin te verleiden en in de vestingen door te dringen, week hij naar de vallei van Bastan, ten einde zich voor de persoonlijke gevaaren in veiligheid te stellen, welke hem aan de overzijde van het gebergte zouden kunnen bedreigen. Van den 24sten af heeft hij de genoemde vallei niet meer verlaten, maar naar San Estevan, den weder naar Elisondo of Leizaola heggende, steeds trachtende om zich eenigzins mogelijk van de troepen der Koningin, die hem aan alle zijden benaauwen, verwijderd te houden.

* Men heeft tijdingen omtrent hem tot den 30sten. Hij was toen in de vallei van Bastan opgesloten, alwaar hij, van alle kanten belaagd, aan alles gebrek had. Voor de zijnen is hij eene moeilijkheid te meer, daar deze, die thans een hoofdkwartier te bewaren hebben, daarom niet zoo gemakkelijk den partijgangars-oorlog kunnen volhouden. Nooit slaapt hij twee nachten achtereen op dezelfde plaats.

* Om hem te bevrijden, zou het noodig zijn, dat de opstandelingen eene volslagene overwinning behaalden, en dit is geenszins waarschijnlijk, daar zij tot bij alle ontmoetingen geslagen zijn.

In den *Moniteur* vindt men thans een breedvoerig betoog tot verdediging der benoeming van den generaal *Bressa d'Erben* tot bevelhebber van Algiers, welke benoeming men afgekeurd heeft, op grond, dat die Fransche kolonie thans aan het beheer van een burgerlijk persoon moest worden toevertrouwd. Aan het slot van dit verhoog leest men: * Men beroept zich op de Engelsche bezittingen in Indie, maar die bezittingen, die reeds van onderdagskeping zijn en oorspronkelijk door kracht van wapenen verworven werden, zijn veel eer het veld voor de onderneming n eener handelsmaatschappij, dan een aan het moederland gehecht wingewest. Daarenboven is de gouverneur-generaal van Indie bijna altijd een hoef- officier. Zijn Malakka en Gibraltar niet aan militaire gezagvoerders onderworpen? en is Algiers niet bestemd, om, even als die beide punten voor Engeland, aan ons, in gevulde van gebeurtenissen in het zuiden van Europa, tot eenen militairen post te dienen? Staat onze eigene kolonie Senegal,

Guadeloupe en Martinique, niet onder krijgsbevelhebbers? En desniettemin komt ten minste ten aanzien der beide laatste, noch een gewapend in brist hoeden, noch verdere uitbreiding, noch verdediging te pas. Men heeft aangevoerd, dat Napoleon hoewel een veroveraar uit zijnen aard en door de omstandigheden, burgerlijke hoofden aan veroverde gewesten heeft gegeven, Holland, zegt men, werd door den Prins Aartschanselier, *Illyrie* door den Hertog van *Otrante*, beheerd; maar weet men dan niet, dat Napoleon later berouw over dezen misslag getoond heeft, erkennende, dat de inval der vreemden krachtadiger zou zijn afgekeerd, indien Holland, bij voorbeeld, in plaats van een burgerlijk bestuurder, een militair hoofd had gehad? Herinnert men zich dan niet meer het slechte gevolg der zending van den Hertog van *Otrante* naar *Illyrie* en Rome, van waar hij naar Frankrijk terugkeerde, zonder den aanmarsch der vijanden ook slechts een enkel oogenblik te hebben opgehouden? *

(Nederl. Staats-Courant).

MENGELINGEN.

ALLERLEI.

Dr. FRANKLIN, Voorzitter van het geleerde Genootschap te Philadelphia, werd door zijnen vader, die een Zeepzieder was, eerst voor de Godgeleerdheid bestemd, en dus met zijn achtste jaar te Boston op de studieschool gezet, waar hij door zijne leergierigheid boven alle zijne schoolmakkers uitrupte. Naderhand echter veranderde zijn vader, uit bezorgdheid voor de te groote kosten, van besluit, en deed hem op eene afzonderlijke school, waar hij goed schrijven leerde, maar geene lust in het rekenen bekwam. Tien jaren oud zijnde, nam de vader hem te huis, om hem tot zijn eigen beroep op te leiden; dan de knaap had er volstrekt geen zin in, maar integendeel des te meer lust tot lezen en leeren. Hij besteedde al het geld, dat hij konde bijeen schrapen, tot het koopen van boeken; weshalve zijn vader besloot, om hem de Boekdrukkunst te laten leeren. Hiertoe waren de omstandigheden gunstig, alzoo de oudere broeder onzes jongelings zich als Boekdrukker te Boston had nedergezet. Bij dezen werd hij dan in zijn twaalfde jaar besteed, en hier had hij dikwijls gelegenheid, om te lezen, waartoe hij ook al den tijd, dien hij over had, aanwendde. Onder zijne arbeidsgezellen was er een, *COLLIN* geheten, die insgelijks zeer veel las, en met wien hij over allerlei onderwerpen sprak; zij vervaardigden zelfs schriftelijke opstellen, die zij elkander wederzijds mededeelden. Deze kwamen toevallig in handen van den ouden FRANKLIN, welke die van COLLIN voor niet zoo bondig, doch, ten aanzien van den schrijfant, voor beter hield, dan die van zijnen zoon, hetwelk den laatste aanvuurde, om zich nog meer op de beschaving van den stijl toe te leggen. Kort hierop kwam het derde deel van den *Engelschen Spectator*, van RICHARD STEELEN den jongen FRANKLIN in handen, die hem, met opzigt tot den schrijfant, zoo wel geviel, dat hij dik boek aanstonds kocht, en den Schrijver pogde na te volgen. Tot dat einde las hij een verhoog door, waarin een

dezelfs inhoud nauwkeurig bekend, en meer teedere manier van uitdrukking, schreef dien, na verloop van eenigen tijd, in zijnen eigenen stijl ter neder, en vergeleek dan zijn opstel met dat van den Engelschen Schrijver, door welke manier van oefening, die geheel van zijne eigene vinding was, hij dien schoonen, opgedwongen stijl verkreeg, welke naderhand zijne schriften zoo zeer kenmerkte. Door het lezen eener geneeskundige Verhandeling op het denkbeeld gebracht, dat het gezonder ware, alleen van planten te leven, verzocht hij zijnen broeder, bij wien dezelve niet werden opgedischt, om hem, in plaats van den kost, de helft zijner wekelijksche verdiensten in geld te betalen; en sedert leefde hij enkel van vruchten, brood en water, kocht voor zijn overschietend geld boeken, en ontfonde zich, wanneer zijne arbeidsgesellen aten of eenige uitspanning namen. Ondertusschen las hij niet zoo zeer boeken, welke tot vermaak konden dienen, maar veelmeer de zoodanige, die hem denken vorderden; en het waren alleen eenen onwaardigen te beveiligen, bij mij deze, welke lust konden bevredigen. Schoon hij als een jonge knaap geene zin in het rekenen had gehad, kreeg hij nu als jongeling er echter smaak in, en maakte in deze kunst, zoowel als in de Meetkunde, door behulp van weinige boeken, eerlang de grootste vorderingen. Nog geen zestien jaren oud, waren de proeven van den beroemden Locke over het menschelijke verstand, en de Gedenktwaardigheden van SOCRATES, door XENOPHON, zijne geliefkoosde Werken; en op deze wijze ging FRANKLIN, eerst als Boekdrukkersknecht, vervolgens als meester eener eigene drukkerij, en naderhand in zijne staatsdieningen, onvermoeid voort, om door het lezen van goede schriften zijnen geest met nuttige kundigheden te versieren, en deze ook aan anderen mede te deelen. Hij schreef onder anderen jaarlijks een zakboek, onder den titel van: *Almanak van den armen RICHARD*, die vele nuttige huishoud- en zedekundige stukken bevatte, en sterk gelezen werd. In de Natuurkunde deed hij verscheidene nieuwe ontdekkingen, waaronder de uitvinding der *Affleiers*, zoo weldadig in hare gevolgen, en die der *Harmonica*, welk speeltuig door de Sijnheid van toon onder alle andere den eersten rang verdient, behooren geleid te worden. In het staatkundige vak was hij niet minder bedreven.

TURENNE ontdekte in zijn leger eenen Officier van eene aanzienlijke geboorte, doch die arm was een zeer slecht paard bezit. Hij noodigde dezen bij zich aan tafel, trok hem na den maaltijd ter zijde, en zeide, met zeer veel vriendelijkheid, tegen hem: „Mijnheer! ik heb een verzoek aan u, hetwelk gij mogelijk een weinig vijandig zult vinden; doch dat gij, zoo ik hoop, aan uwen Veldheer niet zult weigeren. Ik ben oud — vervolgde hij — den somtijds ziekelijk; snelle paarden vermoeten mij te veel, en ik heb er een bij u gezien, hetwelk ik geloof, dat mij beter zal bevallen. Indien ik niet vreesde, eene te groote opoffering van u te vragen, zoude ik u om hetzelfde verzoeken.” De Officier antwoordde alleen door eene diepe buiging, haalde aanstonds zijn paard, en bracht het in persoon in TURENNE's stal, die hem daarvoor den volgenden morgen een der schoonste en beste paarden van het geheele leger zond. Hoe zeer moet zich de Officier niet aan dezen edelen man verplicht gerekend hebben, die met zulk eene opzettende inachtneming zijner behoeften, zoo veel teedere bezorgdheid voor zijne eer vereenigde!

Verwijtingen zijn, uit haren eigen aard, beschamend en vernederend, en op den ruwen toon der meerderheid uitgesproken, meer geschikt om te verbeteren. Ook in dezen betaamt ons een aachter

en meer teedere manier van uitdrukking, waardoor het verwijt zijne scherpte, doch daarom niet zijne werking, verliest, ja, de laatste veelcr krachtiger en zekerder maakt. TURENNE, die zich, gelijk wij gezien hebben, zoo voortreffelijk op het weldoen verstond, was niet minder bedreven in het doen van verwijtingen. Zijn soldaten plunderden eens in *Henegouwen* een slot, hetwelk zij stormenderhande veroverd hadden. Zij vonden in hetzelfde een vrouw van eene uitstekende schoonheid, en bragten haar, als het beste gedeelte van den buit, dadelijk aan hunnen Veldheer. TURENNE, wien deze oplettendheid in geenen deele vleide, liet aanstonds den man dezer ongelukkige bij zich ontbieden, en zeide: „Ziedaar, Mijnheer! ontvang uwe echtgenoot terug. Het behoud harer eer hebt gij aan deze mijne dappere soldaten te danken, die haar, uit eerbied voor zoo veel schoonheid, en om haar tegen alle aanslagen van hunnen Veldheer, gebracht hebben.” — Onbeschrijflijk was de vreugde van dezen man en gade; terwijl het voorbeeld van TURENNE, gelijk weleer dat van SCRIPION, een streelend bewijs oplevert, dat men oorlog kan voeren, en echter daarbij billijk, rechtvaardig en grootmoedig handelen. Inderdaad, een held als deze, die niet alleen zijne vijanden, maar zichzelven overwint, en, onder allerhande verzoeken en aanplokseis, standvastig der deugdgefrouw blijft, verdient de grootste liefde en achting. Daar, integendeel, eerovers hoe krijgshaftig anders, die alleen hunne zinnelijke lusten involgen, niets dan haat, schande en verachting waardig zijn.

(Voorbeelden van Deugdzaam Bedrijven.)

ADVERTISSEMENTEN.

De Commissie tot vestiging eener vrije Colonisatie op 36 Lande Domeingronden Voorzorg, tot dit einde door het Gouvernement goedgegunstig afgestaan, heeft het genoegen te berigten, dat het eerste vijftal personen of huizinginnen, onder het geleide van het Medelid, den Heer J. GROOFF, met alle de vereischte benoodigdheden tot de stichting van eene Vrije Kolonie, op heden met een verblifdend vooruitzicht voor de toekomst, derwaarts zijn vertrokken; zultende weldra door andere vrijs personen, wie deze gunst reeds is toegekend, achtervolgd worden: — en koestert de Commissie meer en meer de streelende hoop, dat door vele andere in werktoestand verkeerende personen, dit voetspoor, om zich door eigen vlijt en arbeid, een voortdurend bestaan te verzekeren, zal ingeslagen worden, waartoe zij zich met geborgenissen van een goed gedrag bij den ondergeteekende, de Heeren F. VAN EMDEN, J. GROOFF en de Voorzitter van de *Surinaamsche Maatschappij van Weldadigheid*, kunnen aanmelden.

Paramaribo, den 14 October 1834.

Namens de Commissie voornoemd,
H. H. DIEPERINK.

(42121) VERKOOP BIJ EXECUTIE ten overstaan van den Jong. Adjunct Griffier bij het Gerechtshof te Suriname, van de Slaven *Cornelis, Darius, Quakoe, Adam, Viakie, Jim, Bijman, Primos, Trui, Azor, Quasiba en Hetsy*, als aankomende J. M. WELHAVEN, als Erfgenaam van WILHELMINA van VEREUL, die als intestatolifgename is geweest van BRESANT van VEREUL.

Den Slaaf *Daniel*, aankomende J. M. WELHAVEN.

Den Slaaf *Manuel*, aankomende ISAK NAHAR MESQUITA.

Deze Executieve verkooping zullen plaats vinden, op Woensdag den 22sten October 1834, des voormiddags ten negen uren, voor het lokaal van het Gerechtshof te Suriname.

De processen verhalen van arrest of inbeslagneming liggen ter visie, ter Griffie van het Gerechtshof voormeld.

Paramaribo, den 20 October 1834.

De Deurwaarder bij het Gerechtshof te Suriname, speciaal ten dienste der Commissie tot de Kleine Zaken.

ABM. FERNANDES JR.

(42170) Wordt bij publieke inschrijving te Koop aangeboden, de onderstaande KOFFIJ van de Plantagie *Mijn Vermaak*:
55 balen heele KOFFIJ, p. m. 10 1/2 malle ponden (witte bast).
9 „ „ „ p. m. 16 1/2 1700 ponden (zwarte h.).
7 „ gebroke „ p. m. 7 1/2 800 „.

De Inschrijving-biljetten, zullen op Maandag den 27sten dezer, 's morgens om negen uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden tot de Sekwestratie Rol, worden geopend.

De Monsters zijn te bezigtigen ter Griffie van den Hove; — alwaar de Inschrijving-biljetten zullen worden aangenomen.

De Koper zal f 1, — per baal betalen.

Paramaribo, den 18 October 1834.

F. BLEUDEKER,
Sgmeester.

Mede den WelEd. Gestr. Heer H. KAMERLING.

Op den vroegen morgen van Heden trof ons de gevoeligste slag des levens, daar het den Almagtigen God, behaagde onzen dierbaren Echtgenoot en Vader, den WelEdelen Heer MATTHIAS OEHLERS, in den ouderdom van even 45 jaren, tot zich te roepen.

Ongetwijfeld zullen allen in onze rechtmatige droefheid deelnemen, die met des overledenen braaf en deugdzaam karakter bekend zijn geweest.

Op uitdrukkelijke begeerte van des overledenen zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

PARAMARIBO 17 October 1834.
J. L. OEHLERS
geb. PATER.
N. L. OEHLERS
C. W. OEHLERS.

(42178) De ondergeteekenden, als Gemagtigden van den uitlandigen Medicinas Doctoren F. W. CRAGIN, verzoeken ten vriendeljkste dengenen, die iets aan genoemden Heer mogten verschuldigd zijn, hiervan, zoo spoedig mogelijk, bij den eerst ondergeteekenden betaling te komen presteren; want zij anders in de onaangename verplichting zich zullen bevinden, en, stellig van voornemen zijn, om, zonder eenige consideratie, hiertoe regtsmiddelen te applicteren.

Paramaribo, den 14 October 1834.

Mr. J. C. RALTHE WESSENHAGEN,
IM THUN & BIXBY.

SCHIEPSTUDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 16den dezer, het Schip *Piet Heij*, Kap. W. J. DE BULL, van Rotterdam, Passagiers: de Heeren GEORGE STEWART CARSTAIRS, Echtgenoot en Kind, en JAMES CARSTAIRS.

UITGEKLAARD.

Den 14den, de Noord-Amerik. Brik *Cashier*, Kap. JOHN PARSON JR., naar *Wellington*; lading: 36 vaten Malapoe.

Den 16den, het Schip *Harmonie*, Kapitein A. VAN DER MEIJDE, naar *Amsterdam*; lading: 258 vaten Suiker en 25 balen schoone Katoen.

Den 17den, het Schip *Amsterdam*, Kap. ROEL JANSSEN, naar *Amsterdam*; lading: 335 vaten Suiker, 3 balen heele Katoen, 33 balen schone en 20 dito witte Katoen.

UITGEZEILD.

Den 18den, Z. M. Oorlog-Brik *PEGASUS*, gekommeleerd door den Kap. Luit. ter Zee J. P. MULLER, naar de Eilanden *St. Eustatius* en *St. Martin*.

Gedrukt te Paramaribo bij de Erven J. BRINK.